

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Rady o zachovaní zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení“

KOM(2008) 324 v konečnom znení – 2008/0112(CNS)

(2009/C 218/09)

Rada sa 16. júla 2008 rozhodla podľa článku 37 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Rady o zachovaní zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení“

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska v danej veci prijala svoje stanovisko 28. januára 2009. Spravodajcom bol pán SARRÓ IPARRA-GUIRRE.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 451. plenárnom zasadnutí 25. a 26. februára 2009 (schôdza z 25. februára 2009) prijal 170 hlasmi za, pričom 1 člen hlasoval proti a 4 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery

1.1 Výbor zastáva názor, že zjednodušenie, ktoré je cieľom návrhu nariadenia, je potrebné. Zdôrazňuje však, že nejde len o zjednodušenie, keďže Komisia v záujme harmonizácie zavádza aj zmeny v zaužívaných technických opatreniach.

1.2 EHSV sa domnieva, že plánovaná harmonizácia musí nevyhnutne viesť k zmene niektorých technických opatrení, a preto jej musia predchádzať vedecké štúdie, rovnako biologického, ako aj sociálno-ekonomického charakteru.

1.3 Vzhľadom na výrazne technickú povahu opatrení uvedených v návrhu nariadenia sa EHSV domnieva, že by sa k navrhovaným zmenám nemal vyjadrovať, pokiaľ nebudú uskutočnené tieto štúdie. Výbor sa ďalej domnieva, že účinnosť nových technických opatrení by mali najskôr na palube aj na mieste rybolovu preveriť profesionálni rybári.

1.4 EHSV zastáva názor, že všetky technické opatrenia by mali byť obsiahnuté v tomto nariadení Rady, aby niektoré z nich nemuseli byť zahrnuté do ďalších nariadení Komisie.

1.5 EHSV plne podporuje návrh Komisie pravidelne hodnotiť účinnosť technických opatrení.

2. Úvod

2.1 Cieľom návrhu je zjednodušenie a regionalizácia súčasného regulačného rámca týkajúceho sa zachovania zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení.

2.2 Vzájomne tohto zjednodušenia by mal predložený návrh nariadenia Rady nahradiť nariadenie Rady (ES) č. 850/90 a nariadenie Rady (ES) č. 2549/2000.

2.2.1 Nariadenie Rady (ES) č. 850/98 z 30. marca 1998 ustanovuje normy na zachovanie zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení na ochranu mláďat morských organizmov.

2.2.2 Nariadenie Rady (ES) č. 2549/2000 zo 17. novembra 2000 zriaďuje dodatočné technické opatrenia na obnovenie stavov tresky v Írskom mori.

2.2.3 Tento návrh okrem iného ovplyvní ďalších päť nariadení: nariadenie č. 2056/2001, č. 254/2002, č. 494/2002, č. 2015/2006 a č. 40/2008, a mal by sa dotknúť aj prílohy III ku každoročnému nariadeniu o celkovom povolenom výlove (TAC) a kvótach.

2.3 Nový návrh nariadenia Rady, ktorý predkladá Komisia, nadväzuje:

2.3.1 na žiadosť, ktorú Rada adresovala Komisii v júni 2004, aby uskutočnila revíziu technických opatrení, ktoré sa uplatňujú na zachovanie zdrojov rybolovu v Atlantickom oceáne a v Severnom mori, s cieľom zjednodušiť ich a zohľadniť niektoré regionálne charakteristiky, a

2.3.2 na akčný plán Komisie na zjednodušenie právnych predpisov Spoločenstva, schválený Radou v apríli 2006, podľa ktorého by sa všetky technické opatrenia rozptýlené do rôznych nariadení, vrátane každoročného nariadenia o možnostiach rybolovu a plánoch na obnovu určitých zásob, mali integrovať do jedného nariadenia.

2.4 Návrh nariadenia Rady predložený Komisiou tak ustanovuje technické opatrenia pre oblasť severovýchodného Atlantiku, stredovýchodného Atlantiku a vody v blízkosti pobreží francúzskych zámorských departmánov Guyana, Martinik, Guadeloupe a Réunion, na ktoré sa vzťahujú zvrchované práva alebo jurisdikcia Francúzska. Z návrhu nariadenia sú vylúčené technické opatrenia týkajúce sa Baltského a Stredozemného mora, pretože tieto sú stanovené v nariadení Rady (ES) č. 2187/2005 pre Baltské more a v nariadení (ES) č. 1967/2006 pre Stredozemné more.

2.5 Tento návrh nariadenia Rady sa bude uplatňovať na komerčný a rekreačný rybolov, na držanie na palube, prekládku a vykládku zdrojov rybolovu, ak sa také činnosti vykonávajú vo vodách Spoločenstva a v medzinárodných vodách rôznych rybárskych zón v Atlantickom oceáne, ak ich vykonávajú plavidlá Spoločenstva a štátni príslušníci členských štátov, bez toho, aby bola dotknutá prvotná zodpovednosť štátu, pod ktorého vlajkou plávajú.

2.6 Rozsah pôsobnosti nariadenia sa rozširuje aj na skladovanie, predaj, vystavovanie alebo ponúkanie na predaj produktov rybolovu ulovených v týchto rybárskych zónach, ako aj na dovoz produktov rybolovu ulovených v iných zónach plavidlami tretích krajín, ktoré nerešpektujú minimálnu vykládkovú veľkosť živých vodných zdrojov stanovenú v návrhu nariadenia Rady.

2.7 V návrhu nariadenia Rady sú okrem technických opatrení na zachovanie zdrojov rybolovu ustanovených nariadením (ES) č. 850/98 obsiahnuté aj všetky plány obnovy a riadenia a dlhodobé plány týkajúce sa zdrojov rybolovu, ktoré sú dôležité z hľadiska záujmov Spoločenstva, to znamená väčšiny zásob tresky vo vodách Spoločenstva, dvoch zásob merlúzy, dvoch zásob homára, dvoch zásob soley a zásob platesy a soley v Severnom mori, čím sa zmenili a doplnili alebo rozšírili podmienky stanovené v nariadení (ES) č. 850/98.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 EHSV sa domnieva, že tento návrh nariadenia má predovšetkým technický charakter. Zjednodušenie je potrebné, v súlade s opatreniami, ktoré výbor schválil vo svojom stanovisku k akčnému plánu na zjednodušenie právnych predpisov Spoločenstva. Nejde však výlučne iba o zjednodušenie, keďže Komisia v záujme harmonizácie zavádza zmeny aj do súčasných platných právnych predpisov a vymedzením špecifických ustanovení pre každú oblasť RPR (zodpovedajúcu právomoci konkrétnej regionálnej poradnej rady) chce zohľadniť regionálne rozdiely. Táto regionalizácia so sebou prinesie aj zmeny v súčasných právnych predpisoch.

3.2 Komisia chce, aby boli v návrhu nariadenia vymedzené riadiace zásady spoločné pre všetky rybárske zóny a aby sa neskôršie nariadenia Komisie v súlade s komitologickým postupom zaoberali len čisto technickými aspektmi regionálneho charakteru.

3.3 Výbor sa domnieva, že aj keď je potrebné prispôbiť technické opatrenia špecifikám jednotlivých regiónov EÚ, zvolený prístup nie je najvhodnejší, a nazdáva sa, že by bolo lepšie, keby boli všetky opatrenia uvedené v tomto nariadení Rady, a nemuseli byť začlenené do neskorších nariadení Komisie.

3.4 EHSV sa domnieva, že technické opatrenia tak budú lepšie prispôbené kontextu novej spoločnej politiky

v oblasti rybného hospodárstva, ktorá bola prijatá v roku 2002, najmä v súvislosti s regionálnymi poradnými radami (RPR), schválenými na základe rozhodnutia Rady z 19. júla 2004, a lepšie zohľadnia environmentálne požiadavky, ako je ochrana morských biotopov a zníženie odpadu, keďže tieto opatrenia sa všetky špecificky uplatňujú v určitom regióne, ktorý zodpovedá právomociam niektorej konkrétnej regionálnej poradnej rady.

3.5 Výbor zastáva názor, že ak nechceme opakovať tie isté chyby ako v minulosti, mali by skôr, než dôjde k schváleniu nových technických opatrení, overiť ich účinnosť na palube aj na mieste rybolovu profesionáli rybári.

3.6 EHSV sa nazdáva, že vzhľadom na zložitosť textu a navrhovaných technických opatrení by mal návrh nariadenia obsahovať grafickú prílohu, ktorá by uľahčila jeho pochopenie.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 Návrh nariadenia zahŕňa technické opatrenia, ktoré pokrývajú širokú škálu cieľov, medzi inými najmä ochranu mláďat predovšetkým prostredníctvom obmedzenia ich lovu vďaka zlepšeniu selektnej schopnosti rybárskeho výstroja alebo stanovením určitých sezón/oblastí, v ktorých platí zákaz lovu. Ďalšie opatrenia sú zamerané na ochranu určitých druhov alebo ekosystémov obmedzením rybolovného úsilia, napríklad prostredníctvom prijatia zákazov lovu, a veľká skupina opatrení sa zameriava na potrebu znížiť objem odpadu z výlovu.

4.2 Návrh nariadenia okrem vymedzenia rozsahu pôsobnosti preberá všetky ustanovenia, ktoré sa týkajú minimálnej vykládkovej veľkosti pre každý druh živého vodného zdroja. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti nariadenia a o začlenenie dovážaných produktov, EHSV si želá, aby sa lepšie vysvetlilo, čo sa stane, ak je minimálna veľkosť dovezených produktov menšia ako veľkosť stanovená v EÚ. Podľa názoru výboru by sa v EÚ nemali predávať produkty rybolovu z tretích krajín, ak je ich veľkosť menšia ako veľkosť stanovená Spoločenstvom.

4.3 V nariadení sú podrobne vymenované rôzne typy rybárskeho výstroja a pri každom z nich sú stanovené minimálne rozmery siete a koncového rukávca, maximálna hĺbka, v ktorej môžu byť použité, ako aj zákaz používať koncové rukávce, ktoré nemajú stanovené rozmery a tvar, napríklad ak sa v smere od prednej časti k zadnej zvyšuje počet ôk rovnakej veľkosti okolo ktoréhokoľvek obvodu koncového rukávca, alebo ak koncový rukávec nie je vyrobený zo schválených materiálov s povolenou hrúbkou.

4.4 Výbor považuje zjednodušenie navrhované Európskou komisiou za vhodné a potrebné. EHSV sa však nazdáva, že plánovanému pokusu o harmonizáciu, ktorý si bude vyžadovať aj zmeny niektorých technických opatrení, musia predchádzať vedecké štúdie, rovnako biologického, ako aj sociálno-ekonomického charakteru.

4.5 EHSV sa vzhľadom na mimoriadne technickú povahu opatrení uvedených v návrhu nariadenia domnieva, že by sa k navrhovaným zmenám nemal vyjadrovať, pokiaľ nebudú uskutočnené tieto štúdie.

4.6 Živé vodné zdroje, ktoré pri ulovení nedosahujú požadovanú veľkosť, sa nesmú ponechať na palube, prekladať, vykladať, prepravovať, skladovať, predávať, vystavovať alebo ponúkať na predaj, ale sa musia bezodkladne vrátiť do mora. EHSV upozorňuje Európsku komisiu na to, aké dôsledky môže mať toto ustanovenie na odpad z výlovu. Zdá sa, že jedna snaha protirečí druhej: na jednej strane sa presadzuje zákaz vyhadzovania odpadu a na druhej strane sa zakazuje držať určité úlovky na palube.

4.7 Pokiaľ ide o pravidlo jednej siete, EHSV sa obáva dôsledkov, ktoré by mohlo spôsobiť. Komisia by mala mať na zreteli, že v prípade rybolovu zameraného na viacero druhov, kde je nutné použiť viac veľkostí ôk, sa rybári budú musieť častejšie ako dnes vracáť do prístavu, aby si vymenili výstroj, čo bude znamenať dodatočné prevádzkové náklady, ktoré zasiahnu už teraz slabú ziskovosť flotíl.

4.8 Návrh nariadenia Rady ustanovuje, že ak množstvo ulovených rýb, ktoré nemajú požadovanú veľkosť, prevyšuje 10 % celkového množstva v jednom záťahu, plavidlo sa musí premiestniť o vzdialenosť najmenej 5 alebo 10 námorných míľ od pôvodnej oblasti rybolovu, podľa povolenej veľkosti ôk pre každý druh, a počas nasledujúceho záťahu dodržať minimálnu vzdialenosť 5 alebo 10 námorných míľ od ktoréhokoľvek miesta predchádzajúceho záťahu.

4.9 Výbor vyjadruje svoje znepokojenie v súvislosti s týmto opatrením, keďže jeho zovšeobecnením Komisia neberie do úvahy špecifiká jednotlivých oblastí a lovísk, v dôsledku čoho môže v niektorých prípadoch vzniknúť právna neistota, tým skôr, keď nie je spresnené, či ide o cieľový úlovok alebo o vedľajšie úlovky. EHSV sa domnieva, že keby sa zaviedol iný typ opatrení, ako napríklad zákaz lovu v určitých sezónach a oblastiach, mohlo by to mať pozitívnejšie účinky než tento návrh.

4.10 V záujme ochrany životného prostredia, ako prvordného cieľa, sa zakazuje lov, držanie na palube, prekládka, uskladnenie, vykládka, predaj, vystavovanie alebo ponúkanie na predaj morských organizmov ulovených metódami, ktorých

súčasťou je použitie výbušnín, jedovatých alebo omamných látok, elektrického prúdu alebo striel akéhokoľvek druhu. Takisto sa zakazuje vykonávanie akéhokoľvek fyzikálneho alebo chemického spracovania rýb s cieľom výroby rybacej múčky alebo rybacieho oleja na palube akéhokoľvek plavidla alebo prekládka úlovkov rýb z jednej lode na druhú na takéto účely.

4.11 EHSV víta presadzovanie týchto opatrení v záujme ochrany životného prostredia, ktoré vychádzajú z uplatňovania novej spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva z roku 2002 a vyzýva Komisiu, aby dohliadla na to, že ich celá rybárska flotila Spoločenstva bude dôkladne uplatňovať.

4.12 Výbor súhlasí s postupmi, ktoré Komisia navrhuje pre schvaľovanie mimoriadnych ochranných opatrení prijatých členskými štátmi, ktoré sa týkajú všetkých rybárskych plavidiel Spoločenstva alebo opatrení, ktoré sa uplatňujú iba na rybárske plavidlá plaviace sa pod vlajkou príslušného členského štátu. Aby sa však zabránilo možnému zneužívaniu zo strany niektorých členských štátov, nezávislé subjekty a organizácie by mali mať možnosť preskúmať, či sú tieto opatrenia vhodné a potrebné.

4.13 EHSV rovnako víta možnosť, aby členské štáty a/alebo regionálne poradné rady mohli Komisii predkladať návrhy týkajúce sa zavádzania plánov na zníženie alebo odstránenie odpadu z výlovu na mori a na zlepšenie selektnej schopnosti rybárskeho výstroja.

4.14 Výbor takisto schvaľuje, aby boli z rozsahu pôsobnosti návrhu nariadenia Rady vylúčené rybolovné činnosti, ktoré sa vykonávajú výhradne na účely vedeckého výskumu, pod podmienkou, že sa vykonávajú s povolením členského štátu, pod ktorého vlajkou loď pláva. Výbor však nepovažuje za potrebné, aby plavidlo vzalo počas vykonávania rybolovných činností na účely vedeckého výskumu na palubu pozorovateľa z pobrežného členského štátu, v ktorého vodách sa lov uskutočňuje.

4.15 EHSV napokon plne schvaľuje zavedenie hodnotenia účinnosti technických opatrení, ktoré doteraz neexistovalo. Hodnotenie sa uskutoční každých päť rokov a Komisia na základe jeho záverov navrhne Rade všetky potrebné zmeny a doplnenia, ktoré treba urobiť.

V Bruseli 25. februára 2009

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Mario SEPI